

רב-תרבותיות

- החברה הישראלית היא חברה מורכבת.
- אנו עדים להיווצרותה של חברה מרובת תרבויות, מלאה במתחים וקונפליקטים על רקע דתי, עדתי, לאומי, אידאולוגי, כלכלי ועוד.
- בישראל - ארץ הגירה וחברה רב-תרבותית - מתקיימות אלו לצד אלו חברות רבות: עולים מברית המועצות לשעבר, מאתיופיה, המגזר החרדי, המגזר הערבי, בני קיבוצים ועוד .

רגישות תרבותית באבחון וטיפול

- חשוב לזכור שבתוך כל חברה קיימות קבוצות שונות – לא מדובר במקשה אחת.
- לכל אחת מהן תרבות, נורמות וערכים שחייבים להבינם ולהביאם בחשבון בתהליכי אבחון וטיפול.
- חשוב להכיר את החברה ותרבותה, את מאפייניה.
- כדי לאפשר טיפול טוב יותר, יש צורך ב"התאמה תרבותית" וברגישות תרבותית והאחריות ללמידה היא על המטפלים.
- הידע התרבותי כשלעצמו, אין בו תועלת רבה אם לא יתורגם להנחיות ספציפיות, המובילות להתערבות טיפולית.
- חוסר התאמה שעשוי להיות בין מטפל לבין מטופל, שהיא מאפיין מהותי של מפגשים טיפוליים בהקשר רב-תרבותי, היא מתכון בטוח לכישלון בטיפול.
- המטפלים משתמשים בקודים של התרבות שממנה באו. עליהם להיות ערים לכך שהם לא תמיד מוכרים למטופלים שלנו.

גורמי סיכון פוטנציאליים הקשורים ברב-תרבותיות (אתגר וגתהון, 2007)

- השתייכות לקבוצת "מיעוט תרבותי" מביאה ל -
 - קשיים בגיבוש זהות.
 - הערכה עצמית נמוכה בעקבות אפליה ודעות קדומות, בעקבות תחושות של ניכור ושוליות, וכן בעקבות תחושה של בלבול זהות.
 - השתייכות לקבוצת מיעוט תרבותית או אתנית מאופיינת אפוא ב"אחרות", "שונות" ו"זרות" - גורמי סיכון שעלולים לעורר מצוקה ובעיות התנהגות בקרב ילדים ובני נוער בישראל.

גורמי סיכון הקשורים לרב-תרבותיות - המשך

- קבוצות ה"מיעוט" נתונות בשלב של שינוי ומעבר בין-תרבותי:
 - שלבי השינוי מצריכים ארגון מחדש ומציאת איזון מחדש בין רכיבי החיים השונים.
 - קבוצות המיעוט מעידות על משבר המתחולל במערכות היחסים המסורתיות בין הורים לילדים ועל הקשר שבין משבר זה לבין מצבי סיכון וסכנה של ילדים ובני נוער.

גורמי סיכון הקשורים לרב-תרבותיות - המשך

- **אפליה והיעדר סיכוי שווה לילדים ובני נוער מקבוצות מיעוט לעומת הסיכוי הניתן לילדים מקבוצת הרוב.**
- **היעדר קשר רגשי למדינה ולהוויה הישראלית -** הוא מגביר את מצב התלישות בקרב מיעוטים שאינם מוצאים את מקומם בחברה הישראלית.
- **משתני רקע הגורמים לעוני** באוכלוסיית העולים, למשל, חוסר רלוונטיות של עיסוקם הקודם, קשיי שפה, ותק נמוך וקשיי קליטה מתמשכים - כל אלו מובילים לחוסר יכולת להתפרנס ולעוני מתמשך.

גורמי סיכון הקשורים לרב-תרבותיות - המשך

- **היחלשות מוסד המשפחה - מתבטאת בערעור הסמכות ההורית ובפגיעה במערכת היחסים בתוך המשפחה.**
- **טאבו סביב נושא המין בשיחה בחברות מסוימות (אתיופים, חרדים, ערבים)**
- **חשיפה באמצעות הטלוויזיה והאינטרנט**